

REINBJØR, GNR 9 BNR 1-2

Reinbjør ligger på ei høgde nord for Nordelva (Reinbjørelva), med avkjørsel fra FV 431.

I en oppgave over krongods fra 1590 er gården skrevet «Rønneberg» (fra oldn «røyni» og «bjørg» som betyr rogneberg.

I 1521 er Per på Rønberg omtalt som eier av gården.

I 1631 blir det utstedt bøksele brev til en Daniel Mortensen, som ble gift med enken etter forrige eier. I 1645 er denne Daniel «*ganske forarmet og kan ingen skatt give*». I 1946 er Daniel beskrevet slik: «*Daniel Renbjør er med «quindfolch bortløben» fra sin ektemake Anne Iversdtr i levende live.*».

Reinbjør-gårdene var i Madam Meyers eie fra 1743 til hennes død i 1787.

I Hans Olsen Renbjørs eie brant gården i 1813. Hans Olsen Renbjør eide da 2 av de 4 delene gården ble oppdelt i, etter Madam Meyers død.

Dr Johan Henrich Reinert (g.m. Johanne Blichfeld von Hadeln) ble i 1816 ansatt som lege ved det midlertidige sykehus i Namdalen. Det var opprettet på gården Hammarsøen i Vemundvik etter først å ha vært på Himo i Overhalla. Sykehuset var opprinnelig etablert for den utbredte kjønnsykdommen «radesyke». Dr Reinert bodde på Reinbjør (kjøpte halve gården i 1812) og besøkte sykehuset i Vemundvik to ganger i uken, enten ved å renne på ski eller ved å ri på hest.

Rideveien kan enda skimtes i skogen like nedenfor dagens skytterbane.

I 1821 ble sykehuset flyttet til Reinbjør, hvor det i to bygninger var innrettet 10 sykestuer med til sammen 40 senger. Dr Reinert døde i 1837 og sykehuset ble flyttet til Alhus Amtssykehus i Vemundvik i 1848.

Gården selges fra Anton Røthe til Overhalla kommune i 1908 for å brukes som gammelheim. Kommunen oppførte ny hovedbygning, nytt fjøs og ny kårstue i 1911. I 1925 ble gammelheimen på Skage tatt i bruk og Reinbjør ble solgt til Kristian M Skjørland. Gården brant i 1926. Både uthusbygningen og de 2 store hovedbygninger fra gammelheimstiden ble lagt i aske. Flere av husa fra gjenoppbygningen i 1927 utgjør fortsatt viktige elementer i gårdstunet. Stuelåna er typisk for sin periode, ved at den ble bygd både bredere og med større takhøyde enn de tidligere trønderlånene. Det rektangulære fjøset med teglsteinsmuren i fjøskassen er også representativ for driftsbygninger fra denne tida.

Reinbjør gamleheim 1909-25

Gården blir i 1930 solgt til Bjarne Riser fra Mosjøen, som allerede i 1932 selger gården videre til fylkesagronom P S Haugdal.

Buret blåste ned fra pillarene under storstormen i 1973, men ble heist opp igjen på samme plassen. På taket av buret hang "Suppa-klokka" som ble brukt når gårdens folk skulle kalles heim til mat. "Det var så artig når vi var ute og arbeidet, for når hestene hørte klokka så stoppa de momentant," fortalte Harald Haugdal. Suppa-klokka henger nå innunder taket på den nye vognbua på gården.

Det er 2 registrerte setere som i sin tid lå under Reinbjørgårdene. Den ene lå inne ved foten av Reinbjøråsen og den andre et stykke vest for toppen av Rolandskleiva.

FORNMINNER

Om gravminner fra Reinbjør er det beretning fra 1899 om funn av sverd og om en gravhaug, langhaug, på Kongensneset øst for gården. Vitenskapsmuseet har registrert et sverd med registreringsnummer T 1360: «2 smaa stykker af klingen af et tveegget sverd af jern, damaseret arbeide».

Funnsted og andre opplysninger er ikke kjent, men funnstedet er angitt på samme sted i kart som et annet sverd som ble funnet av Harald Haugdal mange år senere.

Dette siste sverdet er fra yngre jernalder (850 – 1050 e Kr) ble funnet i det som kan se ut som rester etter en gravhaug på innjorda, 200 meter øst for gården.

Yngre jernalder

Fragmenter/sverd

TYPE	hjaltet er rett, smalt, skyttelformet tveegget
MATERIALE	jern
BESKRIVELSE	<p>Fragmenter av tveegget sverd av jern. Underhjalt og del av klingen foreligger i et 11,5 cm langt stykke, dessuten 4 mindre biter fra klingen og grepet. Hjaltet er rett, smalt, skyttelformet, og skal tidligere ha hatt omviklet "gulltråd". Hjaltets l. 9,8 cm, br. 1,2 cm. Klingens st. br. 4,6 cm. F. på Reinbjør, gnr. 9, bnr. 1, 2, Skage s., Overhalla p. og k., Nord-Trøndelag, (matr.nr. 1744000090001)(matr.nr. 1744000090002) under pløying i en lav forhøyning på en terrassebrink ca. 200 m Ø for NØ-hjørnet av låven på gården. Flyfoto 564 L 14,X1. Gave fra finneren, grunneier Harald Haugdal, 7860 Skage. Innlevert under fornminneregistrering 1971 v. O. Ertsaas.</p>
Mer informasjon om gjenstanden	
MUSEUM	MUSEUMSNUMMER
 NTNU Vitenskapsmuseet	T19225
GÅRD	GÅRDSNUMMER
Reinbjør (Reinbjør)	9
BRUK	BRUKSNUMMER
Reinbjør	1/2
KOMMUNE	FYLKE
Overhalla (Overhallen)	Nord-Trøndelag

Foto: Ole Bjørn Pedersen

På en haug, ca 70 meter sør-vest for gården, er det funnet ei hellegrav.

Minner fra nyere tid

I sørsida på denne haugen, ca 30 meter sør-vest for denne hellegrava, er det fremdeles tufter etter en av de tidligere Reinbjørgårdene.

Noe lenger sør er det en gammel potetkjeller nedgravd i jorda. Den er fremdeles ganske intakt.

Ca. 1,5 km nord for gården, ved Kjerrbekken, er det spor etter ei gammel kvern. Kvernsteinene er bevarte og ligger der kverna en gang sto.

Da meieriet på Hunn var i drift, måtte melkebøndene også skaffe til veie is til kjøling om sommeren. Is ble saget på Værnbuvatnet om vinteren og kjørt med hest ned Grovengdalen, videre vestover innerst på Fjellmyra og nesten til skiftet mot Lindseth. Derfra ned mot Reinbjør, etter en gammel kjerrevei som går ca 200 meter vest for, og parallelt med dagens vei innover i Reinbjørmarka.

Veien nedover Grovengdalen er ennå lett å finne og restene av en gammel treplog som ble brukt til å holde denne veien åpen om vinteren, står ennå reist mot ei furu ved Værnbuvatnet.

25.05.13
Håvard V
